

BOSNA i HERCEGOVINA

Agencija za predškolsko,
osnovno i srednje obrazovanje

БОСНА и ХЕРЦЕГОВИНА

Агенција за предшколско,
основно и средње образовање

IZVJEŠĆE

**O RADU AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE ZA
2014.GODINU**

MOSTAR, siječanj 2015. GODINE

Izvješće sadrži najvažnije aktivnosti i ostvarene rezultate, a sačinjeno je na temelju izvršenih poslova i zadataka planiranih Programom rada Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za 2014. godinu.

Izvršeni poslovi i zadaci, na temelju kojih je rađeno ovo izvješće su evidentirani tijekom godine, kroz informacije, izvješća, programe, druge materijale i pojedinačne akte.

Izveše o radu Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje dostavlja se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

SADRŽAJ:

I. UVOD

- 1.Rad Agencije
- 2.Rad Odbora
- 3.Institucionalno jačanje
- 4.Profesionalno usavršavanje osoblja

II. PROCJENA TRENUTNOG STANJA U OBLASTI PREDŠKOLSKOG, OSNOVNOG I SREDNJEG OBRAZOVANJA

1. Zajednička jezgra nastavnog plana i programa (ZJNPP)
2. Standardi učeničkih postignuća
- 3.Srednje strukovno obrazovanje

III. AKTIVNOSTI AGENCIJE U OBLASTI PREDŠKOLSKOG, OSNOVNOG I SREDNJEG OBRAZOVANJA

- 1.Razvoj Zajedničke jezgre nastavnog plana i programa
2. Kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika
- 3.Izrada standarda zanimanja
- 4.Predškolski odgoj i obrazovanje

IV. EUROPSKE INTEGRACIJE

V. PARTNERSKI PROJEKTI

VI. PRORAČUNSKA SREDSTVA I SREDSTVA DONATORA

I. UVOD

1.Rad Agencije

Agencija je osnovana Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje („Službeni Glasnik BiH“, broj 88/07), kao samostalna upravna organizacija.

Sjedište Agencije je u Mostaru, a područne jedinice su smještene u Sarajevu i Banja Luci.

Nadležna je za uspostavljanje standarda znanja, ocjenjivanje postignutih rezultata i razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i za druge stručne poslove u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvalitete.

U Agenciji je trenutno 26 uposlenih od čega su tri imenovane osobe, 18 državnih službenika i pet uposlenika.

U Mostaru je osim sjedišta i Odjel za zajedničko jezgro nastavnog plana i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, u Banja Luci je Odjel za srednje strukovno obrazovanje, obuku, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje, a u Sarajevu je Odjel za standarde znanja - učeničkih postignuća i ocjenjivanje rezultata u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju.

U drugoj polovici 2011. godine donesen je Strateški plan Agencije za razdoblje 2012.-2016., u kojemu su definirani i postavljeni strateški pravci djelovanja Agencije u navedenom razdoblju.

2.Rad Odbora

Sukladno planiranim aktivnostima, tijekom 2014. godine Odbor se kao stručno i savjetodavno tijelo fokusirao na analizu dokumenata iz obrazovanja nastalih u radu Agencije te sudjelovao u analizi tekućih projekata Agencije dajući preporuke i ocjene ostvarenog.

3.Institucionalno jačanje

Suradnja s GIZ-om

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je jedna od institucija korisnica Programa jačanja javnih institucija u BiH (SPI) koji financira Vlada Njemačke, a u BiH provodi Deutsche Gesellschaft for Internationale Zusammenarbeit (GIZ). U okviru druge faze ove saradnje u 2014. godini su započele aktivnosti na uvođenju ISO standarda 9001.

Plan integriteta

Usvojen je Plan integriteta kao dokument u jačanju borbe protiv korupcije, sačinjen prema metodologiji i smjericama Agencije za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji sa sistematizacijom

Postupajući po Odluci o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije organa uprave Bosne i Hercegovine i Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH, Agencija je sačinila novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji sa sistematizacijom i uputila ga Ministarstvu pravde BiH, Ministarstvu financija i trezora BiH i Uredu za zakonodavstvo, prije dostavljanja Vijeću ministara BiH.

4. Profesionalno usavršavanje osoblja

Tijekom 2014. godine, većina uposlenih u Agenciji je prošla kroz obuke organizirane od Agencije za državnu službu BiH i Direkcije za europske integracije kao i veći broj stručnih seminara iz reforme obrazovanja u BiH, kao i druge seminare koji su svojom tematikom aktualni i vezani za rad Agencije.

II. PROCJENA TRENUTNOG STANJA U OBLASTI PREDŠKOLSKOG, OSNOVNOG I SREDNJEG OBRAZOVANJA

1. Razvoj zajedničke jezgre nastavnog plana i programa

Nakon što je urađena analiza postojeće ZJNPP-a, postojećih NPP-a u BiH i kurikuluma iz zemalja regiona stvorena je polazna osnova za kreiranje metodološkog pristupa izrade ishoda učenja, uključujući ključne kompetencije i pokazatelje, usklađene s EU standardima.

Razvijena je metodologija izrade ZJNPP-a i određene obrazovnih oblasti, kako bi se definirali ishodi učenja i pokazatelji po obrazovnim područjima i definirali ishodi za predmete unutar područja, te osigurala vertikalna povezanost (ZJNPP).

2. Standardi učeničkih postignuća

Utvrđivanje standarda učeničkih postignuća predstavlja osnovu za definiranje, učinkovito praćenje i unapređivanje kvaliteta obrazovanja u cjelini, kao i podršku osobnom profesionalnom razvoju i cjeloživotnom učenju stručnjaka u obrazovanju. Oni se preporučuju kao okvir za analizu, procjenu i vrednovanje pedagoške prakse, za identificiranje ciljeva profesionalnog usavršavanja stručnih radnika, stručnih suradnika i ravnatelja i profesionalnog razvoja na razini ustanove.

3. Srednje strukovno obrazovanje

Reforma obrazovanja je u značajnoj mjeri obuhvatila srednje strukovne škole. Nakon što je završen projekt EUVET 4, čiji je cilj daljnja izgradnja kapaciteta u sustavu srednjeg strukovnog obrazovanja, Agencija je i u 2014. godini nastavila rad na osiguranju kvaliteta u srednjem strukovnom obrazovanju u BiH i povezivanju s društvenim partnerima, kao bitnom karikom između tržišta rada i strukovnog obrazovanja.

III. AKTIVNOSTI AGENCIJE U OBLASTI PREDŠKOLSKOG, OSNOVNOG I SREDNJEG OBRAZOVANJA

1. Razvoj Zajedničke jezgre nastavnog plana i programa

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje provela je javne rasprave na cijelom području Bosne i Hercegovine na nacrt dokumenta Zajednička jezgra nastavnih planova i programa za prirodoslovlje definirana na ishodima učenja, nakon čega je Dokument finaliziran i trenutačno je u završnoj fazi, odnosno u fazi lektorske obrade na bosanskom jeziku, hrvatskom jeziku i srpskom jeziku. Završene su javne rasprave na nacrt dokumenta Zajednička jezgra nastavnih planova i programa za društveno-humanističko područje definirana na ishodima učenja. Dokument je, također, finaliziran i poslan na lektorsku obradu na bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik.

Izrađen je dokument Smjernice za implementaciju Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa, s osvrtom na evaluaciju i vrednovanje, namijenjen ministarstvima obrazovanja i pedagoškim zavodima/Zavodu za školstvo/Pedagoškoj instituciji Brčko distrikta BiH u cilju revizije postojećih nastavnih planova i programa usklađujući ih sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa definiranom na ishodima učenja.

Finaliziran je dokument Smjernice za kontinuirani profesionalni razvoj odgojitelja, nastavnika i stručnih suradnika usvojen na Odboru Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, a u tijeku je predstavljanje Dokumenta obrazovnoj javnosti u Bosni i Hercegovini.

U tijeku je izrada Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za matematičko područje definirane na ishodima učenja, Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za kroskurikularno i međupredmetno područje definirane na ishodima učenja, Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za građansko obrazovanje definirane na ishodima učenja.

Konačan dokument koji sadržava ishode učenja za povijest od 6. do 9. razreda devetogodišnje osnovne škole, Mapu ulaznih i izlaznih standarda učeničkih postignuća te Preporuke nadležnim ministarstvima obrazovanja i pedagoškim zavodima/ Zavodu za školstvo/Pedagoškoj instituciji Brčko distrikta rezultat je rada projekta Povijest za budućnost: kroz obrazovanje ka pomirenju, u organizaciji OESS-a, koji je realiziran u suradnji s Agencijom za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

Budući da Agencija ima definiranu mapu puta koje se pridržava za svih osam definiranih odgojno-obrazovnih područja namjerava doraditi definiranje ishoda učenja za povijest i za kraj srednjoškolskoga obrazovanja.

2.Kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika (KPR)

Aktivnosti na unaprijeđenju sustava kontinuiranog profesionalnog razvoja odgojitelja, nastavnika i stručnih suradnika se realiziraju u suradnji s predstavnicima ministarstava obrazovanja, pedagoškim zavodima, Zavodom za školstvo i Pedagoškom institucijom BD BiH uz tehničku pomoć Misije OSCE u BiH. U dosadašnjem radu i inicijativama Agencije urađene su sljedeće aktivnosti:

- Oformljeno je Stručno tijelo za unapređenje sustava KPR odgajatelja, nastavnika i stručnih suradnika u Bosni i Hercegovini
- Izvršena je analiza postojećeg stanja određenih oblasti KPR u BiH
- Urađena je analiza procesa KPR u zemljama regiona i Evrope
- Urađene su preporuke i potrebni koraci za unapređenje KPR sustava u BiH
- Na osnovu analiza dobijenih podataka urađen je Model za unapređenje sustava KPR odgajatelja, nastavnika i stručnih suradnika u BiH

Glavni cilj cjelokupnog procesa je poboljšati kvalitetu obrazovanja u Bosni i Hercegovini unapređenjem sustava profesionalnog razvoja.

Osnovni uvjet za funkcioniranje modela je materijalna i sustavna podrška svih razina obrazovnih vlasti u Bosni i Hercegovini.

Prema planiranim aktivnostima, model je predstavljen zainteresiranim stranama u BiH na održanim javnim raspravama. Aktivnosti su realizirane u suradnji s predstavnicima Stručnog tijela i tehničku pomoć OSCE-a. Cilj održanih sastanaka je bio predstaviti nove modele, promjene postojećih paradigmi i nastojanju obrazovnih vlasti da obrazovne reforme prati i kontinuirani profesionalni razvoj odgojitelja, nastavnika i stručnih suradnika. Sastanci su realizirani u Goraždu, Brčkom, Zenici, Mostaru, Širokom Brijegu, Sarajevu i Bihaću gdje je sudjelovalo oko 250 odgojitelja, nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova kao i savjetnika pedagoških zavoda.

Svrha sastanaka je bila dobiti komentare, prijedloge i sugestije te uvidjeti potrebe zainteresiranih strana za budući rad.

U narednom razdoblju planirane su javne rasprave u drugim dijelovima Bosne i Hercegovine.

3.Izrada standarda zanimanja

Agencija je izradila 6 standarda zanimanja za srednje strukovno obrazovanje u 3 srodne skupine zanimanja – ugostiteljstvo i turizam, šumarstvo i prerada drveta i strojarstvo i obrada metala, i to za zanimanja konobar, kuhar, tapetar, tehničar za obradu drveta, strojarski tehničar za CNC strojeve i varilac.

Također su u tijeku pripremne aktivnosti po pitanju prikupljanja podataka pri upisu u srednje strukovne škole u Bosni i Hercegovini kojima koordinira Agencija. Utvrđena je metodologija rada.

4. Predškolski odgoj i obrazovanje

Osiguranje kvaliteta u provođenju predškolskih programa usmjerenih na povećanje mogućnosti djeci u BiH za rano učenje

Realiziran je projekt *Osiguranje kvaliteta u provođenju predškolskih programa usmjerenih na povećanje mogućnosti djeci u Bosni i Hercegovini za rano učenje* u suradnji s UNICEF uredom u BiH..

Projekt je obuhvatao obuke za odgojitelje i stručne suradnike angažirane na projektu *Povećajmo mogućnosti djeci u BiH za rano učenje*. Oformljen je ekspertni tim i razvijen je modul obuke za odgojitelje i druge stručnjake iz oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja. Obuke su organizirane za više od 100 odgojitelja i stručnih suradnika iz predškolskog odgoja i obrazovanja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, Hercegbosanske županije, Kantona Sarajevo, Zeničko-dobojskog kantona, Tuzlanskog kantona, Unsko-sanskog kantona i Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna, Brčko distrikta BiH i Republike Srpske. Obuka je podržana vanjskim ekspertskim timom.

Agencija je uredila i izdala publikaciju *Podrška razvoju kvaliteta u predškolskom odgoju i obrazovanju* koja će do kraja godine, uz potvrde o sudjelovanju na obukama, biti dostavljena pedagoškim zavodima/Zavodu za školstvo i Pedagoškoj instituciji Brčko distrikta BiH. Zbog izraženog interesa korisnika izvršit će se i doštampavanje Publikacije.

U nastavku suradnje s UNICEF-om u predškolskom odgoju i obrazovanju priprema se i razmatra plan organizacije obuka (4 modula) za predškolske radnike u BiH po modelu francuske Male škole.

IV. EUROPSKE INTEGRACIJE

Bosna i Hercegovina je potisala ugovor o djelomičnom pristupanju programu EU Erasmus+.

Potpisivanjem ugovora Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je uključena u projekt EPALE – Europska platforma za obrazovanje i eTwinning platformu - portal namijenjen međunarodnoj suradnji te usavršavanju nastavnog i nenastavnog osoblja od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja. Agencija je imenovala koordinatoricu za obrazovanje odraslih, koordinatoricu za eTwinning platformu i koordinatora za EPALE.

U programu Erasmus+ Agencija djeluje u svojstvu državne službe za podršku (NSS- National Support Service). U suradnji s Ministarstvom civilnih poslova BiH ima aktivnosti u mrežama Europass, Euroguidance i Eurydice.

Erasmus+ jest aktivnost EU u oblasti obrazovanja, obuke, mladih i sporta i pokriva obrazovanje na svim razinama, cjeloživotno učenje, visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i obuku te učenje za odrasle.

Agencija je potpisala ugovore o provođenju ovog programa i uspostavila suradnju sa EACEA - Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualne djelatnosti i kulturu u Briselu.

V. PARTNERSKI PROJEKTI

Podrška obrazovanju odraslih u BiH – radna linija: Priznavanje i validiranje neformalno i informalno stečenih kompetencija – suradnja s GIZ-om

Nakon certificiranja prve generacije savjetnika i trenera za rad s Pasošem kompetencija, pristupilo se pripremi modula za edukaciju druge generacije savjetnika. Pripremljeno je 5 modula, s razrađenim ishodima učenja, aktivnostima, radionicama, simulacijama te materijalom za priručnik. Do kraja godine završena je edukacija za pet modula svih polaznika budućih savjetnika za Pasoš kompetencija.

Kontinuirano je provedeno savjetovanje kandidata za rad s Pasošem kompetencija, jer je jedan od uvjeta za izlazak na ispit popunjen Pasoš s izvedenim bilansom. Trenutno se vrše pripreme za završni ispit kandidata - budućih savjetnika za Pasoš kompetencija, koji će se održati u veljači 2015.godine.

Strateško regionalno pilotiranje poduzetništva kao ključne kompetencije- SEECCEL

Na sastancima Radne skupine za trening nastavnika i školskog menadžmenta za razvoj poduzetničke kompetencije za razinu ISCED 3 u Podgorici i Tirani, radilo se na razvoju obuka nastavnika i školskog menadžmenta za implementaciju ishoda učenja u nastavni proces, SEECCEL-u proslijeđeno je izvješće s upitima te je urađen akcijski plan za SEECCEL-ov projekt pilotiranja poduzetničke kompetencije u nastavi.

Projekt Europske komisije *Poduzetničko učenje u obrazovnim sustavima u BiH*

Radilo se na razvoju ishoda učenja poduzetničke kompetencije za ISCED 2 i ISCED 3, kao i na programu za integraciju poduzetničke ključne kompetencije u školsko učenje za razine ISCED 2 i 3.

VI. PRORAČUNSKA SREDSTVA I SREDSTVA DONATORA

Agencija je u 2014. godini raspolagala s 1.202.000,00 KM proračunskih sredstava, od čega se 815.000 KM odnosi na bruto plaće i naknade, 94.000 KM na naknade uposlenih, a 293.000 KM na izdatke i materijal.

GIZ je financirao aktivnosti na izradi Zajedničke jezgre nastavnog plana i programa za prirodoslovlje definiranoj na ishodima, što je bio nastavak aktivnosti iz 2013.godine.

Uz financijsku podršku Veleposlanstva SAD-a u u, iznosu 76.000 KM, Agencija je započela aktivnosti na izradi Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za građanski odgoj i obrazovanje/demokraciju i ljudska prava/politiku i građansko društvo, gospodarstvo/politiku i gospodarstvo/demokracija i ljudska prava, definirane na ishodima učenja.

UNICEF je u iznosu 44.650 KM, pomogao aktivnosti na projektu *Osiguranje kvaliteta u provođenju predškolskih programa usmjerenih na povećanje mogućnosti djece u BiH.*

TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH I REALIZIRANIH AKTIVNOSTI U 2014. GODINI

Redni Broj	Naziv aktivnosti	Nositelj posla	Rok izvršenja	Kratko obrazloženje aktivnosti
1	2	3	4	5
1.	Osiguranje kvaliteta u provođenju predškolskih programa usmjerenih na povećanje mogućnosti djece u Bosni i Hercegovini za rano učenje	PJ Sarajevo	1.-12. 2014.	<p>Uz podršku UNICEF-a realiziran je projekt u sklopu suradnje na aktivnostima <i>Povećajmo mogućnosti djece u Bosni i Hercegovini za rano učenje</i>. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je uradila modul obuke za odgojitelje i stručne saradnike u predškolskom odgoju i obrazovanju iz 46 općina u BiH. Obuke su se organizirale s ciljem da se razviju profesionalna znanja i vještine planiranja i programiranja rada na principima integriranog kurikulumu, opservacije i planiranja odgojno- obrazovnog rada na osnovu ishoda razvoja i učenja djece predškolskog uzrasta i steknu dodatna znanja o razvojnim karakteristikama djece i izgradnji partnerstva s obiteljima, školom i lokalnom zajednicom. Obučeno je više od 100 stručnih radnika i stručnih suradnika.</p> <p>Izdata je publikacija <i>Podška razvoju kvaliteta u predškolskom odgoju i obrazovanju</i> i potvrde za sudionike obuka.</p> <p>Objavljena je Analiza primjene standarda kvaliteta rada odgojitelja u praksi na osnovu provedenog istraživanja.</p>
2.	Poziv na djelovanje	PJ Sarajevo	3.-6.2014.	<p>Vođene su aktivnosti koje su imale za cilj upoznavanje predstavnika obrazovanih vlasti u BiH s dokumentom <i>Poziv na djelovanje</i> i razmatranje mogućnosti za njegovu implementaciju. Inicijativom se pozivaju vlasti u regionu i BiH da ulože dodatne napore kako bi se osiguralo pravo na puni ciklus obrazovanja za svako dijete. Organizirana je jednodnevna radionica za predstavnike obrazovnih vlasti, paralelni rad u četiri sesije, te se na osnovu rezultata rada sudionika i dodatnih konzultacija s ministarstvima obrazovanja/prosvjete i Odjelom za obrazovanje Vlade Brčko</p>

				distrikta BiH izvijestilo prema MCP-u o implementacijskim prijedlozima u vezi s <i>Pozivom na djelovanje</i>
3.	Kontinuirani profesionalni razvoj odgojitelja, nastavnika i stručnih suradnika	PJ Sarajevo	1.-12. 2014.	<p>Sve aktivnosti se realiziraju u suradnji s predstavnicima ministarstava obrazovanja, pedagoškim zavodima, Zavodom za školstvo i Pedagoškom institucijom BD, uz tehničku pomoć Misije OSCE u BiH. Urađene su sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oformljeno je Stručno tijelo za unapređenje sustava KPR odgojitelja, nastavnika i stručnih suradnika u Bosni i Hercegovini - Izvršena je analiza postojećeg stanja određenih oblasti KPR u BiH - Urađena je analiza procesa KPR u zemljama regiona i Europe - Urađene su preporuke i potrebni koraci za unapređenje KPR sustava u BiH - Na osnovu analiza dobijenih podataka urađen je Model za unapređenje sustava KPR odgojitelja, nastavnika i stručnih suradnika u BiH. <p>Model je predstavljen na javnim raspravama zainteresiranim stranama u BiH. Sastanci su realizirani u Goraždu, Brčkom, Zenici, Mostaru, Širokom Brijegu, Sarajevu i Bihaću, gdje je sudjelovalo oko 250 odgojitelja, nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova i savjetnika pedagoških zavoda.</p> <p>Svrha ovih sastanaka bila je prikupljanje povratne informacije, komentari, prijedlozi i sugestije zainteresiranih strana za budući rad.</p>
4.	Razvoj ZJNPP definirane na ishodima učenja za strani jezik	Odjeljenje ZJNPP i PJ Sarajevo	1.-6. 2014.	<p>Urađena je ZJNPP-a za strani jezik definirana na ishodima učenja u okviru jezičko-komunikacijskog područja. Njenoj konačnoj izradi prethodile su javne rasprave na kojima su prezentirani ishodi učenja ZJNPP za strani jezik, dobijena mišljenja, primjedbe i prijedlozi za poboljšanje na osnovu kojih je ZJNPP dorađena.</p>

5.	Razvoj ZJNPP-a definirane na ishodima učenja za matematičko područje	PJ Sarajevo	5.-12. 2014.	<p>Urađene aktivnosti: formirana je Radna skupina za razvoj Zajedničkog jezgra NPP za matematičko područje. Imenovani su predstavnici obrazovnih institucija i odgojno-obrazovnih ustanova koji zadovoljavaju tražene profile.</p> <p>Definirane su oblasti, komponente, ishodi i indikatori učenja po određenim razinama i već utvrđenoj metodologiji rada. Dobijen je nacrt materijala koji će biti dostavljen na dodatno revidiranje članovima Radne skupine i ekspertu. Održana su tri radna sastanka. Definirani ishodi učenja će biti uključeni u ZJ cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje i ZJNPP za matematičko područje definirano na ishodima učenja za devetogodišnji osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje i odgoj.</p>
6.	Razvoj ZJNPP-a definiran na ishodima učenja za kroskurikularno i međupredmetno područje	PJ Sarajevo	5.-12. 2014.	<p>Urađene aktivnosti: formirana je Radna skupina za razvoj Zajedničkog jezgra NPP za kroskurikularno i međupredmetno područje (komponente poduzetništvo ,antikorupcija, razvoj karijere). Imenovani su predstavnici obrazovnih institucija i odgojno-obrazovnih ustanova koji zadovoljavaju tražene profile.</p> <p>Definirane su oblasti, komponente, ishodi i indikatori učenja po određenim razinama i već utvrđenoj metodologiji rada. Dobijen je nacrt materijala koji će biti dostavljen na dodatno revidiranje članovima Radne skupine i ekspertu. Održana su četiri radna sastanka uže skupine, te dva sastanka šire skupine. Definirani ishodi učenja će biti uključeni u ZJ cjelovitih razvojnih programa za predškolski odgoj i obrazovanje i ZJNPP za kroskurikularno i međupredmetno područje definirano na ishodima učenja za devetogodišnji osnovni odgoj i obrazovanje i srednje obrazovanje i odgoj.</p>

7.	Razvoj ZJNPP-a definiran na ishodima učenja za društveno-humanističko područje	Odjeljenje ZJNPP i PJ Sarajevo	3.-9.2014.	Urađeni ishodi učenja i pripadajući indikatori za ZJNPP društveno-humanističkog područja za kraj predškolskog odgoja i obrazovanja, kraj 3.,6.,9.razreda osnovne škole (8/9 god., 11/12 god., 14/15 god.), te za kraj srednjoškolskog odgoja i obrazovanja (18/19 god.). U tijeku revidiranja ishoda učenja i pripadajućih indikatora utvrđene su ključne kompetencije. Javna rasprava za društveno-humanističko područje održana je u rujnu u Sarajevu.
8.	Izrada smjernica za implementaciju ZJNPPa u NPP-ove i ZJCRP u cjelovite razvojne programe	Odjeljenje za ZJNPP , PJ Sarajevo i PJ BL	4.-12. 2014.	Nakon obavljene obuke o implementaciji ZJNPP definirane na ishodima učenja u NPP škola i ZJCRP u cjelovite razvojne programe u predškolskom odgoju i obrazovanju, projektni tim Agencije je utvrdio polazni sadržaj i izgled dokumenta. Očekuje se nastavak aktivnosti na finaliziranju smjernica za implementaciju ZJNPP u NPP i ZJCRP u cjelovite razvojne programe.
9.	Podrška obrazovanju odraslih u BiH - radna linija: Priznavanje i validiranje neformalno i informalno stečenih kompetencija	Sjedište Agencije i Odjel za ZJNPP Mostar, PJ Sarajevo	1.-12. 2014.	Nakon certificiranja prve generacije savjetnika i trenera za rad s Pasošem kompetencija, pristupilo se pripremi modula za edukaciju druge generacije savjetnika. Pripremljeno je 5 modula, s razrađenim ishodima učenja, aktivnostima, radionicama, simulacijama, te materijalom za priručnik. Do kraja godine završena je edukacija za pet modula svih polaznika budućih savjetnika za Pasoš kompetencija uključujući i tim savjetnika iz Agencije. Kontinuirano je provođeno savjetovanje za rad s Pasošem kompetencija kandidata, jer je jedan od uvjeta za izlazak na ispit popunjen Pasoš s izvedenim bilansom. Trenutno se vrše pripreme za završni ispit kandidata - budućih savjetnika za Pasoš

				kompetencija koji će se održati u veljači 2015.godine.
10.	SEECEL	Sve tri odjela Agencije	3.-12. 2014.	Na sastancima Radne skupine za trening nastavnika i školskog menadžmenta za razvoj poduzetničke kompetencije za razinu ISCED 3, u Podgorici i Tirani, radilo se na razvoju obuka nastavnika i školskog menadžmenta za implementaciju ishoda učenja u nastavni proces, SEECEL-u je proslijeđeno izvješće s dodatnim upitima i urađen je akcijski plan za SEECEL-ov projekt pilotiranja poduzetničke kompetencije u nastavi.
11.	Projekt Europske komisije <i>Poduzetničko učenje u obrazovnim sustavima u BiH</i>	Sva tri odjela Agencije	5.-12. 2014.	Radilo se na razvoju ishoda učenja poduzetničke kompetencije za ISCED 2 i ISCED 3, kao i na programu za integraciju poduzetničke ključne kompetencije u školsko učenje za razine ISCED 2 i 3.